

Abonamente:
1 an . 750 Lei
1/2 an . 390 Lei
1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineață

3 Lei ex.

Două aniversări

Mărăști - Budapest.

Arad, 5 Aug.

Ieri, 4 August, s-au împlinit șapte
de la data luptării trupelor române
Budapest; măine, în 6 August, a
o altă aniversare, care va ră
ne vecină în istoria neamului
stru: aniversarea luptelor de la
Mărăști.

Două aniversări, două etape în
timpul noastră sfârșită de des
bire.

Mărăști... Teribilă dosofăsurare de energii
luminoase, între ciocanul acăruchi
ru și între nicovala militarismului
rusac...

Mărăști... Sforțare suprimă a unui neam
re voia să trăiască să ciuda tuturor
morocirilor ce să abdusează asupra
pului lui.

Toate energiile acasă ale acestui
șopor de tăruie au fost deșteptate
înci de barbarile nemțești și de
ocul lor atroce de-a ne cutropi
entră totdeauna.

Mărăști:

Apărare desnădăjuită a ultimului
pefei de pământ românesc răvait
e grozava aviditate nemță ască.

Un ofițer străin care a urmărit
la comandamentul armatei a II-a
dosofăsurarea uriașelor lupte de la
Mărăști, ne-a povestit minuni despre
aptele eroice ale trupelor românești
în acele zile grele. Prin mijdia părea
nexistentă pentru ostași români cari
ca niște orbi și surzi suauțau la
atac... Sub ploaia de gheană ger
nano-austro-ungare acești ostași
suauțau ca niște fante ne, fără teană,
fără șovăieci.

Pentru ei, în acele zile războiul
se infățișa ca ceva inevitabil și su
pranecear. Încolo de linia frontu
ui era pământ românesc, în care
nulți dintre acești luptători văzuseră
uminia zilei; acolo așteau casele
or fă și stăpâni și moșile lor ne
scrate.

Deacolo de acea blestemată linie
frontului, dicta Mackensen. Bogă
iile ţării românești erau încărcate
de nelede și trimise în orașele flă
nănde ale Imperiului lui Wilhelm
al II-lea.

In urma lor rămânea mizerie ge
nerală și ușură fără nume. Era și
aceasta o repetare în stil colosal a
expedițiilor de prădăciune ce le
lăzeau odinioară armatele marilor
vizirii în Principatele române dela
Dunăre.

Aceste stări, au făcut din ostași
români ostași ai desnădăjuidii. Muri
ușii din spitalele militare visau
în ei morți eroice pe front, cu farță
pre Ardealul visat de ani și ani,
au spre satele lor îndepărtate.

În fața vitejiei acestor ostași fa
tăci și au adorbit toate atacurile
însemnești pregătite nemțești de marea
șef Mackensen.

La Mărăști, „spărgătorul de
ronturi”, a găsit un front care nu
a putut fi suart, un front de care fai
nosul mareșal o să și aducă multă
rememorare.

Luptele de Mărăști au avut în
re altele darul să impresioneze adânc
în marii noștri aliați, cări au văzut
însăși marele aport adus de ar
mata română viitoarei victorii asupra
noierilor centrale.

Mărăști au făcut mai târziu să
aportăm cu mai multă nădăjde po
ara păcii dela București.

Mărăști au pregătit apoi în ră
-

NOTE Târgul de Mostre dela Chișinău

Arad, 5 Aug.

durile oștirii noastre avântul cu care
trupele noastre au dus luptele pe
Tisa și au ocupat bolșevizata capi
tală a Ungariei.

Mărăști ne-au redat increderea
în puterile noastre proprii și ne-au
făcut să privim cu încredere adâncă
spre viitor.

De aceea, aceste două prijejuri de
apogeu ale energiei și curajului ro
mânești, trebuie să fie aniversate cu tot
față cuvenit.

Zilele de 4 și 6 August trebuie
să fie pentru toți Români de bine,
o rilejuri de reculegere și loialitate su
fletească. Aceste aniversări ale tena
cării și eroismului, trebuie să ne
oțească pe totă pacea facere și
pentru toate progresele.

Amintirea lor să ne convertească
energia în biruitoare sforțări con
structive pentru prosperitatea largă
și mereu crescândă a acestui neam
care a suferit peste puerile lui, și
care a vrednic de o soartă mai
bună.

Arendarea loturilor demon strative

Direcția generală a îndrumărilor agricole
a lăsat dispoziții să se facă acțiile de are
ndare loturilor demonstrative.

48 din aceste loturi au fost date coope
rativului agricol. În contractele ce se vor
lăchia, se va impune condiția generală ca
exploatarea să se facă rațională.

Alianța greco-sârbă

O înaltă persoalitate greacă, răpusu
zând declaratiile lui Nincic în privința alianței
greco-jugoslave, a declarat că, prin alianță
greco-sârbă, Grecia a dat o importanță con
tributivă pe frontul macedonean, începând
din 1917 și că a ajutat la reconstituirea po
porului său. Serbia răspăduie Greciei că îi
va ceda cadrilaterul Poiana Gheorghie și
Strumița, în cazul când Grecia ar participa
la război și Bulgaria ar fi invinsă. Serbia
nu a ținut de cuvânt.

Totuși, declaratiile d-lui Nincic au produs
afacișii și este contestabil că noua
alianță trebuie să fie bazată pe principiul
egalității și reciprocității. Grecia neputând
dăgădui că linia Saloia Gheorghie are carac
ter internațional, și că portuineau de căle
ferată care străbate Serbia ar de asemenea
o importanță internațională, lăturăt prin
ea Grecia comună în special cu Ceho
slovacia, România și Polonia. Această pro
blemă trebuie soluționată în conformitate
cu interesele reciproce ale celor cinci țări
interesațe în cauză.

Răspunsul Franței la nota
germană

PARIS. — Dl Briand a terminat redac
tarea proiectului de răspuns la nota ger
mană din 20 iulie în privința pactului de
siguranță.

Ministrul de externe a întințiat pe dl
Chamberlain că intenționează să vină la
Londra măine 5 August, pentru a discuta
împreună termenii răspunsului.

Refugiații ruși construiesc un oraș în Dalmatia

Ziarul „Oraul Românesc” din Pancevo,
scrie următoarele:

Aici la noi în Jugoslavia se găsesc o
mulțime de ruși refugiați, cări și au părăsit
țara lor. Încă în timpul celei dintâi revolu
ții bolșevică.

La intervenția unor ruși mai bogăți, gu
vernul nostru a dat îngăduință acestor ruși
să-și clădească un orăș în Ior. Nouă orăș se
va clădi la marginea mării, pe coastele Dal
matiei.

Mărăști au făcut mai târziu să
aportăm cu mai multă nădăjde po
ara păcii dela București.

Mărăști au pregătit apoi în ră

Alegerile dela Camera de Comerț și Industrie din Arad

— O rugare către domnul Prefect al Județului. —

Arad, 5 August.

plinează rolul alcătuirei listei electorale. Noi
români pretindem, că la acest rol important
pentru noi, să fi fost delegată o persoană,
care să nu fi dat aceea probă de ostilitate
coată românilor, pe care a dat-o dia
care la o vărată lăinătă a preferat să și
părescă situația în loc de a se împăca cu
stările noile de drept. Astfel, după a-estă
constatare, banuală că nepublicarea listelor,
și grăbirea finierii alegerilor, e voită cu su
mitate intenții, este deplină motivată. De alt
cum, din articolul prim din „Erdelyi Hirlap”
din 2 August încă ieșe destul de evident,
că elementul minoritar voiește ceva, ceea
ce lănește păță nu va reuși
să și realizeze dorințele.

In fața acestor fapte controlabile, venim
să rugăm cu stăruință pe dl prefect al
județului, ca din căldura sufletească cu care
ocorrește tot ce e româneac în acest județ,
să jerifească mult și de grahă și pentru
chești introși românilor la Camera de
Comerț și Industrie din Arad.

II.

Deocamdată îl rugăm următoarele:
1. Având în vedere că liste nu s-au
publicat, să intervină, că ele să fie tipărite
imediat și anumite:

a) cele din orașul Arad după secții și ca
tegorii, în ordine alfabetică, iar.

b) cele din provincie după comune, în
ordine alfabetică, notându-se la fiecare nume
de comerciant, industria și meseria secția
și categoria căreia aparțin.

Toate aceste liste tipărite să fie astfel
distribuite încă în ziua de 12 iulie, să fie
toate afișate precum cere legăea. Din fiecare
listă să se prede și prefecturei județului
exemplare de control.

2. Să binevoiască și interveni ca adun
area generală să fie amânată pe ziua de 16
Septembrie a. c. după cum recomandă și
Ministerul de Industrie și Comerț în Adresa
sa circulară No. 51932/925, iar convocarea
adunării generale să se publice în ziarul
locale, ceea ce admite și legea Art. 9.

3. La caz dădile liste electorale vor fi
rămas pe din afară pre multă români, să
binevoiască și interveni pentru prolunga
re dreptul de înscriere, precum se face și la
alte Camere, indeosebi la cea din Bu
carești.

4. Totul este, domnule prefect, închisă
națională noastră, numai înțima Dvoastră este
deschisă și la ea spălă cu nețărură în
credere. Alte organe chemate să ne dea
sprijin joacă un rol de duplicitate pe care
il vom demasca la timpul său opiniei pu
blice, ca să se cunoască sentimentele romă
nești și patriotismul fiecaruia.

U/a alegeror.

FOILETON

Liniști de demult

Ninșii de lună, de tăceră și răcoro
șii obosiți de mers înct,
Acum un an,
Când treceam prin fântâna suitoare,
Poposam pe-o vreme în umbra-aromitoare
Supt odăjii ruginile de castan.

Pacea noptilor de toamnă înțărziată
Și îmbibat în respirări de podgorii,
Punea în sufletele noastre-o miresmă
Înțelegeră într-o toate legături
În litanii de tăceri și bucurii.

Nemiscați cum stam alături,
Mâna în mâna,
Ascultam cum râd, cum cantă și se agăță
Mărgelește de apă în fântâna
Si 'n afar de pagii frunzelor picante
Si pleante
'Ncet și alene căte una,
Nicio soaptă pe aiele udate
Si greblete
Cu 'ngrijire intotdeauna.

Cată liniște supt boltă aprință
Pe coloanele de piopii înzârmuriți!
Si supt salcia pe trepte despletită
Cum păreau de întreținut de omul lunii
Lângă scarile de marmură păuni
Adormiți...

Stefan Balcescu.

Sub arșiță

Costă dealului, aşă cătă bătaia ochiul
lui, e inundată de surul holdelor revă
rate. Lanul curge liniștit în adierea vântice
lui de zare, scăpându și luminiile valuri
lor însigăfările razelor aprinse. Spicle se
sterg în de ele, făsie alinător, murmurând o
îngăină dulce, adormitoare.

Numei prăpastie din vale se deschide
larg și neagră, ca o rană tăiată în coaspă
de dealului.

E-n miezul zilei; o căldură de nesufit;
locurile de pînă prejur se văd numai ca
niște omăgiri șterse, ce'aotă într'o ceafă
albărie.

La umbra cătorva snopii puși în picioare,
sta copilașul în albiță. Cu ochii cătă spre
un fir de iarbă ce înclina sub greutatea u
nei gâză.

Înțărca zorii vîrtoșos, boabe mari de su
doare li ardeau fața. Cum era lutoită de
să, învăluindu-se cu seceratul, o treccau
nădușelile de ferbinjeală.

Nevasta cea tânără îl înfructase bărb
oste.

— Ei, te-ai gândit destul...

— Altă vorbă n'ai?

Cela rănește stupid, o strângere tare de
mâni și potinind, caută să o proprie de
priet.

— Tu-mi ești drăgu, prosto...

Nenorocită și slabă, dănsa se sbate des
nădăjduită în brațele lui, muncindu-se să
scape.

— Ești nebun, măi stricatule?

— Ba's fermecat...

De sus curg raze, Lanul se desvăluie n
ăștăit, ca o apă cuminte, tremurându-și scă
pă.

Banca Generală

(1508)

a județului Arad Soc. Anon.

Arad, Strada Alexandri Nr. 1. — Telefon 8-34.

Face orice fel de operațiuni de bancă și bursă pentru țară și străinătate

Primeste depozite spre fructificare.

Scont, reescont, incasări și plăti în toată țara.

Scrisori de credit asupra țării și străinătății.

Imprumuturi pe gaj de mărfuri și efecte etc.

Schimb de monede.

Pregătiți-Vă

fabricanți și expoziții dela Târgul de Mostre din Arad, ca să plecați cu trei trenuri speciale la Chișinău îndată după închiderea Târgului de Mostre din Arad, ca să participați cu produsele Dv.

la mare Expoziție generală din Capitala Basarabiei

De ce vă indemnăm la aceasta?

1. Dacă la Târgul de mostre din Arad faceți afaceri bune la Expoziția din Chișinău și faceți afaceri și mai bune, strălucite.

2. Dacă până acum n'ati fost distinsi, veți fi distinsi la Expoziția generală din Chișinău cu diplome și medaliile de aur, argint sau bronz decernate chiar de M. S. Regele.

3. Guvernul va face toate înlesnirile. Fără nici un fel de legitimitate veți putea călători până la Chișinău cu 75% reducere dus și îndors iar pentru marfa Dr. veți avea reducere de 50%.

4. Cameră de comerț, din Chișinău va pune întreg personalul ei la dispoziție dacă nu voiti să trimetiți personalul Dv. pentru atât timp, și acesta vă dă informații și opera transacțiile.

5. Duceți la Chișinău cât mai multe articole de masă, pentru vânzarea în de-

taliu, ceci vor veni acolo sute de mii de oameni din toate satele și orașele Basarabiei face afaceri și mai bune, strălucite.

Ichișinău Vă, că deschideți o filială a Dv. la Chișinău, și vă trimiteți marfa acolo spre vânzare.

Veți vedea ce afaceri frumoase veți realiza acolo.

Ca țară agricola, Basarabia are mare lipsa de articole industriale, are nevoie în prima linie de mașini agricole, de butoane mari pentru vinurile ei admirabile, de mășini pentru stors uleiul, mori etc. etc.

Pregătiți Vă dar să plecați cu produsele Dv. la Chișinău.

Orice informații despre Expoziția din Chișinău vă dă Comisiațul Expoziției Chișinău, sau pentru Ardeal: Soc. An. RU DOLF MOSSE, Cluj, Strada Regina Maria No. 37,

(1508)

EMERICH KOLOZSVARI pantofar în Arad, Str. Bucur (f. Eötvös u.) No. 7, pregătește ghete barbăteschi, femeieschi și pentru băieți, conform modei celei mai moderne, din material de prima calitate și durabil pe prețuri moderate. ■ Service punctual. ■ Reparări se primească. (1508)

Francisc Hagyák, Iacătuș Arad, Str. Mărășesti, vis a vis cu Prefectura poliției. Pregătește în soiul acest de meserie ori și ce fel de comenzi s. a.: porții decorate, colouri, garduri din fier pt. morminte, grătare de spionaj, mașini de încălzit (cuptoare) din materiale de prima calitate, confectionate punctual pe prețuri eficiente. — Primeste reparări. (1493)

Intre Damele de înaltă societate din ARAD de încontinuu lăudat, obiect de conversație **M. Maltry** SALONUL pt. DAME anglo francez care s'a permuat din Strada Decembrie No. 4, în Str. Gen. Grigorescu sub Nr. 4 (Tabajdi u.), unde se confectioneză cele mai elegante haine, paltoane și costumuri femeieschi. ■ MUNKA DE PRIMA CALITATE! ■ Haine de duliu se pregătesc imediat după comandă. (1508)

Postavuri, zefire, pânzături etc. mai bine și effin se vând la I. EISELE Str. Moțianu No. 2. (f. Forray-u.) (1508)

P. T. Au onoare a Vă face cunoscut, că depozitul de mostre și birourile mele din Bui. Regale Ferdinand le-au mutat înapoi în Strada Cuza Vodă (fost Tökölly Imre u.) No. 50, unde au altelerile mele existente din anul 1869, unde stau la dispoziția On. public cu bogată colecție de sobe de teracotă refractară, fabrică proprie. Se execută tot felul de sobe de teracotă, dela cele mai simple până la cele mai moderne, sobe de gătit, după comandă, plăci de fayance sistemu „Zsolnay” pentru acoperirea parților în bucătării, camere de baie și closets, vase ornamente pentru flori, obiecte de ornamente pt. grădini, precum și căramizi chainote pentru cazane. Primesc repararea sobelor vechi, montarea lor din nou, transformarea sobelor de gătit, precum și orice lucrări antingătoare branșei mele, cu prețuri extrem de avantajoase. Rog on. Dv. comenzi, cu stima **DAVID BALOGH** fabrică de sobe de teracotă și marfuri de lut. (1515)

Paltoane de blănuri voiose gata sau la comanda, se capătă în cea mai modernă confectionare la firma de blănari **ANTONIU JOANOVITS** Arad, Str. Gen. Grigorescu No. 2 (în nouă palat Neuman). Fondată în 1882. Vă rugăm atenția la firmă și nu a ne confunda cu alta firmă. (1523)

Cea mai bună și effină Benzină usoară și grea denaturată, Petrol, Motorină și Uleiuri de mașini se pot cumpăra dela depozitul **Maxim I. Vulcu :: Arad**

desfacerea produselor

Credit Minier, București.

Schimbarea la față...

Amintiri eroilor dela Mărăști și schimbările noastre.

„... și străinii faga Lui ca soarele, iar hainele Lui s'au facut albe de lumina...“

Aceste cuvinte se aud citindu-se în evangeliu dela Matei și aceste vorbe le spune și na înălță cioban dela o stânră de pe munțele favor pornind cu turma spre inserare la așezare. Ce plăcute sunt serile de vară la poalele munților!

Mirezme răcoritoare de brad se răspândesc pe vîlăzorile Năzvretului, când în amurg este pe prispa bogatul Moab și aşteptă sosirea turnei și a ciobanului diopre munte. Iată-i apărând la costoră. Privind-oil, mierușii și muioarele grăsușii și bineîngrijite cu lâna lor scăpitoare, pe față stăpânlui se descompun zâmbetul îndestulării...

— E bun și credincios ciobanul Vartimei, peste simbrie am să-l deu și câteva noaptinge să poată începe și el o stânișoară — iși zicea în sine Moab în vreme ce talaugele sună în urechi și moartele se așezau în stânușul încăpător.

— Ce și-a întâmplat Vartimee, de pari să schimbe — se îndrepătă stăpânel sprijinător? și aceasta începe:

— Era pră ceasul al treilea când din spre cea lăstură a Nazarului se apropiu spre muște o ceată de Galeieni. Ajungând la poale, unde tocmai poposau cu turma, din ceată se deslipă Unul urmat încă de alii trei și luaseră poata: ce duce spre cuine. Acele mergeau cu privirea spre cer și înțelegătoare atât de atrăgătoare de nu-mi puteam lua ochii de pe el. Întorcându-se spre mine, zise celor trei. „Priviți deci turma și păstorul, de vă pierde una, părușiva pe cetelele și va păosi în juru însăși și a adunat în juru însăși și a început a le vorbi. Se spune că în timp ce vorbea, față Voivodului s'a lumina, iar ochii-i păreau revărand raze. Față și-o în drepta pe culmi de munți, peste Carpați unde zarea în zare icosa măreșă a Tavorului românesc: Mărăști și Mărăști.

Schimbarea feței Voivodului de pe câmpia dela Turda s'a prefăcut în schimbarea la față a românilor reprezentat de artileria lui.

Tavor pră mili de eroi a căror față astrăluit cu soarele și a căror haine s'au facut albe ca lumina. La Mărăști și în vîsuri românilor schimbă la față, ori căte tunuri și orice fel de armă distrugătoare a avut dușmanul binepregătit. Aceoia mili de eroi nu s'au folosit de armă, pe cari dușmanul poate le-a avut mult mai perfecte. Eroii de pe aici Tavor s'au folosit de o armă mult mai puternică decât cele bătute cu ciocanul. El alocu apărut naivitate dușmanului și schimba la față și în haina albă și luminosă a sfinteniei. Sfinți au fost ei atunci, sfinți pe cari armă nu-i pot răpune, sfinți la față cărora dușmanul nu a putut face altceva decât să și place capul și să fugă risipind lo goană pe drumuri armile ucigașoare și bogățile muniției. Se cuvine dar că la schimbarea la față a Măntuitorului să prăznuiam demn și schimbarea la față a românilor.

Noi cel de azi, ceci ne înfrățăm de roadele schimbărilor la față, noi epigonii, în loc să luăm un drum de schimbare poros din soțul spre luminarea la față a trupului și a cărui, din contră pată că ne punem pe față altă și altă mască, una mai bizară decât alta crezând că în felul acesta putem ascunde mardărila depozitată pe acela în stăneță și stănețe formă.

Oare nu am putut lăua drumul schimbării interne vădită în afară — drumul Tavorului ca și acel păstor Vartimei, lăsându-ne și noi pe o zi măcar grăile, afacerile, năsăurile și văratele de toate zilele? Nu am putut lăua și noi ca și Saul drumul Damascului ca să devie Paul? Nu am putut oare pleca și noi spre Emane ca și Lura și Cleopa să ne apără și nouă în cale Măntuitorul? Nu am putut lăua oare drumul spre Turda și spre Mărăști ori spre acelle locuri vîntute ridicate de voivozii românilor credincios?

— Ni am putut oare pleca și noi pe un drum de o oră și jumătate pe jos cu găuri indrenate spre Cetatea de la Văcărești? Nu am putut oare să ne poată schimba?

Nu am putut oare pleca pe o zi din acestă invălușeală păctită să așeelor, grăilelor și diferite indeterminate de toate zilele lăsând direcția astăzi un loc sătan de schimbare suflareasă armeneană Tavorului, Damascului, Emanosului, armeneană Turzii și Mărăștilor, drumul război de pădure spre sf. Măndăstire și Bodrogului, unde să ne înălțăm susțelele cu acelle rugăciuni ce se vor clăti

urăriște holbat prăbușirea, pipind cu manile un sprjia de aer.

— Nuai sugrămată poti să ai tu parte de mine.

— Oiu vedea cu care din doi.

Fămătăreare și lăverșană.

Zarea alburie se pătează de o umbrelă ce

venea ca o rostogolire de stâncă desărăcată, părea intruparea porților a mănei.

Umbra se conturează lămurit;

Bătrânu alergă să-si apere ciocnita celul din urmă vîlătar. Părăi cărunt, săbărit, flutura în vînt, ca un castror sărit. — Delă crășmă și tîmes se vorbă că, vechiul să așteaptă acolo și ingen încheiindu-i fiica sa. Pe misel-i a apărut groază, când a dat cu ochii de moșneag. Văzându-se la strămoșe, intinde măini. Înainte ca și cum s-ar admuntri ambă pavăză, fără să poată scoate un cuvânt. Bătrânu cade în spate el ca un vultur de pradă, își vîră degetele lui cărigăte în grumazul ticălosului și înălțându-l ca un găină uscat, se prăvălesc, vojuie pe povănișul prăpăstios, rostogindu-se amândoi ca un gheam monstruos, în fundul prăpastiei de jos.

Înălțându-se la față, Măntuitorul se urăriște holbat prăbușirea, pipind cu manile un sprjia de aer.

— Nuai sugrămată poti să ai tu parte de mine.

— Oiu vedea cu care din doi.

Fămătăreare și lăverșană.

Zarea alburie se pătează de o umbrelă ce

venea ca o rostogolire de stâncă desărăcată, părea intruparea porților a mănei.

Umbra se conturează lămurit;

Bătrânu alergă să-si apere ciocnita celul din urmă vîlătar. Părăi cărunt, săbărit, flutura în vînt, ca un castror sărit. — Delă crășmă și tîmes se vorbă că, vechiul să așteaptă acolo și ingen încheiindu-i fiica sa. Pe misel-i a apărut groază, când a dat cu ochii de moșneag. Văzându-se la strămoșe, intinde măini. Înainte ca și cum s-ar admuntri ambă pavăză, fără să poată scoate un cuvânt. Bătrânu cade în spate el ca un vultur de pradă, își vîră degetele lui cărigăte în grumazul ticălosului și înălțându-l ca un găină uscat, se prăvălesc, vojuie pe povănișul prăpăstios, rostogindu-se amândoi ca un gheam monstruos, în fundul prăpastiei de jos.

Înălțându-se la față, Măntuitorul se urăriște holbat prăbușirea, pipind cu manile un sprjia de aer.

— Nuai sugrămată poti să ai tu parte de mine.

— Oiu vedea cu care din doi.

Fămătăreare și lăverșană.

Zarea alburie se pătează de o umbrelă ce

venea ca o rostogolire de stâncă desărăcată, părea intruparea porților a mănei.

Umbra se conturează lămurit;

Bătrânu alergă să-si apere ciocnita celul din urmă vîlătar. Părăi cărunt, săbărit, flutura în vînt, ca un castror sărit. — Delă crășmă și tîmes se vorbă că, vechiul să așteaptă acolo și ingen încheiindu-i fiica sa. Pe misel-i a apărut groază, când a dat cu ochii de moșneag. Văzându-se la strămoșe, intinde măini. Înainte ca și cum s-ar admuntri ambă pavăză, fără să poată scoate un cuvânt. Bătrânu cade în spate el ca un vultur de pradă, își vîră degetele lui cărigăte în grumazul ticălosului și înălțându-l ca un găină uscat, se prăvălesc, vojuie pe povănișul prăpăstios, rostogindu-se amândoi ca un gheam monstruos, în fundul prăpastiei de jos.

Înălțându-se la față, Măntuitorul se urăriște holbat prăbușirea, pipind cu manile un sprjia de aer.

— Nuai sugrămată poti să ai tu parte de mine.

— Oiu vedea cu care din doi.

Fămătăreare și lăverșană.

Zarea alburie se pătează de o umbrelă ce

venea ca o rostogolire de stâncă desărăcată, părea intruparea porților a mănei.

Umbra se conturează lămurit;

Bătrânu alergă să-si apere ciocnita celul din urmă vîlătar. Părăi cărunt, săbărit, flutura în vînt, ca un castror sărit. — Delă crășmă și tîmes se vorbă că, vechiul să așteaptă acolo și ingen încheiindu-i fiica sa. Pe misel-i a apărut groază, când a dat cu ochii de moșneag. Văzându-se la strămoșe, intinde măini. Înainte ca și cum s-ar admuntri ambă pavăză, fără să poată scoate un cuvânt. Bătrânu cade în spate el ca un vultur de pradă, își vîră degetele lui că

Artistice -- Culturale

Concertul Societății „Filarmonica”

Joi, în 6 August, orele 9 seara va avea loc în Palatul Cultural din localitate concertul Soc. „Filarmonica” din Arad, cu următorul program:

G. Enescu: Rhapsodie Roumaine.
Ciaikowsky: Concert de mol. Solistă pianistă Elisabeta Cotruș.

Wagner: Maistersinger Ouverture.

Concertul Quartetului „Regina Maria”

Duminică, în 9 August, ora 9 seara va avea loc în Palatul Cultural concertul Quartetului bacureștean „Regina Maria” (Nottara, Popovici, Enacovici, Crainic), care este așteptat cu mare interes de publicul jubitor de muzică din localitate.

Al II-lea concert al „Filarmonicei” din Arad

Luni, 10 August, orele 9 seara, va avea loc în Palatul Cultural al II-lea concert al Soc. „Filarmonica” cu următorul program: Ciaikowsky: Casse Noisette, suite; Strauss: Frühlingsstimmenwalzer; Solistă Rita Mărăcăuș.

Beethoven: Leonore Ouverture.

I. Sibianu — la Arad

Marele nostru pianist și compozitor Iulie I. Sibianu, profesor la Conservatorul de muzică din Iași, a sosit la Arad unde va rămâne cîteva zile.

A apărut: Darul Voievodilor un act în versuri de Stefan Bălcescu. — De vânzare la Librăria Dircea și Concordia Arad.

In vederea alegerilor pentru Camerele Muncii

Arad, 5 Aug.

Iacurăd se va proceda la alegerile pentru Camerele Muncii.

În aceste Camere vor fi reprezentati toți acei cari muncesc fizic, intelectual, profesional sau artistic, salariat sau nu, întrucât ei nu fac parte din alte instituții oficiale create prin legătură pentru apărarea intereselor profesionale și întrucât îndeplinește condițiunile de a fi alegători la Camerele de Muncă.

Nu vor fi reprezentati în Camerele de Muncă acei funcționari ai statului, judecătorei comunității sau oricărui instituție căreia îi se aplică statutul funcționarilor publici, sau și cărora statut este regulat prin legi speciale.

Pentru a fi alegător se cere: a) să aibă vîrstă de 21 ani, b) să-și fi exercitat în mod efectiv profesia cel puțin 6 luni înaintea înscrierii în listele circumscripciei Camerei respective; c) să facă parte din categoriile admise mai sus; d) să fie cetățean român.

Încapabili de a fi alegători sunt: a) faliți; b) interzis; c) cei condamnați pentru crime sau pentru vreunul din delictele care conform legii electorale atrag încapacitatea de a fi alegători, precum și cei condamnați la închisoare pentru infracțiunile legilor municipioare. Acești din urmă pe timp de 4 ani dela condamnare.

Acei cari exercită profesii intelectuale

sunt: inginerii, arhitecții, avocații, ziaristi, literati, medicii, pietrarii, sculptori, artiștii dramatici, de operă, profesori, dentisti etc. dar toți acești numai dacă nu sunt într-un serviciu public.

Salaristii din mica industrie sunt aceiai, cari lucrează la o întreprindere care are mai puțin de 20 de muncitori, sau lucrează cu mașini mărite de un motor mai mic de 5 cai putere. Ce mici meșteri și în liste vor fi lăsăți numai acei cari nu plătesc impozitul adițional de 1%, către Camerele de Industrie și Comerț și deci nu fac parte din ele.

Ca industrie mari sunt considerate aceleia care lucrează cu mai mult de 20 de lucrători sau cu un motor cu putere mai mare de 5 cai.

Muncitorii agricoli de pădure sunt acei țărani, cari în mod obișnuit lucrează cu plată la câmp sau la titlul pădurilor.

În orașul Arad vor fi opt până la zece mii de alegători.

Atrageți atenția publicului românesc asupra importanței acestor alegeri. Ar fi de dorit ca nimănii să nu se abțină, pentru elementul românesc: să-și poată că își locui ce i se cuvine.

Legitimarea alegătorilor se face în baza registrelor dela Casa Cercuală a muncii și ocrotitorilor sociale, și în baza registrelor Camerei de Industrie și Comerț.

— MELCHIOR IVANYI prăvălia de ghete Arad, Str. Metianu (Forrayutca).

No. 4. Ofere ghetele cele mai moderne și delicate îmmagazinate în bogatul sau depozit. Vizitați galantărul.

— In Cinematograful Mihail Mureșului, azi joi va ruia: „Madame Lascars” sau „Scandalul din Versailles” film monumental în 6 acte mari, luceperea la orele 9^{1/2} precis.

INFORMATIUNI

Din cauza sărbătoarei de azi „Schimbarea la Față” numărul viitor al ziarului nostru va apărea Sâmbătă dimineață.

Personale

D. general Vaiorjanu, ministru comunităților, a părăsit Aradul ieri la amiază dându-se la București.

Examenele funcționarilor

La 7 August se vor face examenele funcționarilor dijurnaliști dela Primăria orașului.

În zilele aceste se vor face și examenele primului grad de funcționari dela prefectura județului.

Președintele comisiei de examinare este dl inspector general administrativ I. Georgescu prefectul județului Arad. Profesorii examinatori vor fi dl subprefect al județului dl Augustin Lazar, dñii primăzotai al județului, dl Nicolae Milinu, directorul liceului de fete și dl I. Dimitriu profesor la liceul „Moise Nicoară”.

Concertul Filarmonicei

Azi, joi, la orele 9 seara, va avea loc în Palatul Cultural, concertul Filarmonicei din Arad.

In jurul tulburărilor din Iași și Focșani

Ministerul de interne a fost înștiințat telefoane de către prefectul respectiv că linia și ordinea domneasă stătă la Focșani că și la Iași.

Ieri urmă să se judece la Iași confirmarea mandatelor celor 4 studenți cari au îndemnat la dezordine. Spre a se evita ori ce fel de tulburări s-au lăsat drastice măsuri de pază.

Păvăliile evreiesci din Iași au fost inchise pe tot timpul zilei de ieri în semn de protest.

Războlul din Maroc

PARIS, 4. — Din Rabat se anunță că grupurile mobile au procedat că la o acțiune de degajare a regiunii Nord Vest. Înamicul puternic întărit în masivul Astor a fost surprins printre o manevră combinată între infanterie și căile de asalt, Rifanii, părând poziția Astor au fugit în dezordine, lăsând peste 60 morți.

PARIS, 4. — Căzii tribunilor Djebala și Andjeras (în actualmente o intrunire la Ajdir, așteptând posarea principaliilor locotenenti al lui Abd el-Krim).

Exproprierile

Până la 1 Iulie 1925 s-au expropriat definitiv: 5.854.854 hectare.

În curs de definitivare mai sunt lăsă 26.104 ha.

Pădurile. — Se găseau în Iași în 1923

păduri în întindere 2.916.306 ha. din care: Statul are 1.097.056 ha., stabilimentele publice și comunități 183.647 ha., iar particulari 1.221.521 ha.

Crescerea vitelor și porcicultura: Cu aceste ramuri sporul este evident și foarte îmbucurător.

Numarul vitelor a trecut la: Că 1.828.129; boi 553.871; bivali 185.280; și 12.480.967; capre 584.647; porci 2.924.603; cătări și măgari 14.359.

Producția pestelui a înregistrat desăvârșea un mare spor trecând de la 17.568.484 kgr. în 1922, la 25 milioane 340.424 în 1923.

Răscocia anti-bolșevică din Rusia se întinde

Belgrad 4. — Ziarul „Balkan” ocupăndu-se de situația din Rusia, scrie următoarele:

„Răscocia eliberatoare este în ultimul timp a început în Rusia său contra domniajunei bolșevice, se întinde cu o repedețe fulgerătoare. Dacă săte și orașe se dă continuă alarmă, care chiamă pe adevarări ruși la arme.

„În fiecare zi se înțelegă noi compașii, batalioane și regimenter care urmează să formeze marea armată națională, destinată să pornească o luptă periculoasă pentru eliberarea Rusiei slavești, de tirania bolșevică.

„Să acesea luptă se va desfășura cu o intensitate crescătoare până la obținerea victoriei?”

„Credem însă — adaugă ziarul — că și o organizație patriotică jugoasă, trebuie să se intereseze de lupta angajată de frații ruși.

„Să se trimită legiuiri de voluntari și comitati să lupte pentru eliberarea Rusiei, care a ajutat pe venători Serbia și a luptat pentru independență noastră”.

„Datoria noastră sfântă este de a ne plăti tributul de recunoștiu față de Rusia pe care să o ajutăm în aceste momente grele. Societatea „Petre Mercolic“ a comităilor sărbă: să-și mobilizeze dar toate forțele de care dispune și împreună cu refugiații din Jugoslavia să meargă în ajutorul celor ce au ridicat standardul eliberării Rusiei de sub domnia lui bolșevică.

Dela școală de viticultură Minis

Din cauza că elevii școalei de viticultură picătu în condeiu, conferințele anunțate pentru comuna Păuliș și Minis se amâna până în luna Dec. a.c.

Se va eftini încălzitul

În zilele de azi, când sunt foarte scumpe lemnele, facem o cănică minunată, cu sobă (cuporul) brevetată sistem nou „Zsigmondi”.

Minunata invenție e alui Sigismund Hammer, lacătar technician din Arad. La funcționarea acestei sobe, pe lângă gerul cel mai mare, nu se folosește, nici pe jumătate din combustibilul până de prezent folosit în sobele școalelor, hotelurilor, cafeeneelor, băncilor, ospătăriilor, școalelor de dans. Aceste sobe sunt vizibile pe durata Târgului de Mostre în prăvălia învenitorului Sigismund Hammer, Bulv. Reg. Ferdinand 27. (Boros Beni ter), în berăria lui Geza Kanya în edificiul teatrului și în restaurantul Cornul Vânătorului.

Rugăm atenționeaza on. vizitatori ai Târgului asupra acestei sobe (cuporul).

Din aceste sobe se află în folosință în restaurantul „Cornul Vânătorului”, la Banca „Victoria” la Ludovic Ferber, angroisist de aromate, la Fris proprietar de moară în Curtici, la Bela Ortutay proprietar etc.

Depozit permanent de biciclete călătoare, mașini de cusut. Prima cantică oficială prevedea cu verificarea oficială (1551)

— Omul trebuie să riste. Numai să poate căștiga. De aceea până la 16 August fiecare trebuie să și incerce norocul și să cumpere din Loarău Sindicatul Presei Române din Arad, costă numai 2 Lei Bilețul, și de aceia face să te aprovisioneze cu 10, 20, 50 Bilete, căci și posibilitatea de căstig devin mai mari dacă ai mai multe bilete și pot căștiga unul sau mai multe premii din cele 4500 în valoare de 500.000 Lei bani gata. Comandanți dar aceste locuri trimițând banii la Agenția de publicitate Rudolf Mosse, Cluj, Str. Regina Maria 37. (Sub „Loteria Presei”).

x — MELCHIOR IVANYI prăvălia de ghete Arad, Str. Metianu (Forrayutca). No. 4. Ofere ghetele cele mai moderne și delicate îmmagazinate în bogatul sau depozit. Vizitați galantărul.

x — In Cinematograful Mihail Mureșului, azi joi va ruia: „Madame Lascars” sau „Scandalul din Versailles” film monumental în 6 acte mari, luceperea la orele 9^{1/2} precis.

Fabrica de războli Ladislau Schamberger fabrică de caroserii Arad (Str. Crișan 1.) Confeționază cu precizie caroserii de automobile. Fabrica aceasta joacă un mare rol în industria arădină. Pregătește orice soi de războli și caroserii de masă. Furniză catedralei „Math” din Cluj, catedralei din Oradea-Mare, bisericile rom. cat. din Guttenbrunn, din Peica și biserici reformate din Salonta Mare, etc. (1595)

— Fabrica de trăsuri Ladislau Schamberger fabrică de caroserii Arad (Str. Crișan 1.) Confeționază cu precizie caroserii de automobile. Fabrica aceasta joacă un mare rol în industria arădină. Pregătește orice soi de războli și caroserii de masă. Furniză catedralei „Math” din Cluj, catedralei din Oradea-Mare, bisericile rom. cat. din Guttenbrunn, din Peica și biserici reformate din Salonta Mare, etc. (1595)

O înțelegere suedo-finlando-poloneză împotriva Rusiei sovietice

VARSOVIA. — „Izvestia” publică un articol asupra politicei diplomatici actuale a Angliei. Se spune în acest articol că Anglia urmărește să întrebuințeze tările scandinave și baltice împotriva Rusiei sovietice.

În scopul acesta Anglia vrea să-și asigure loialitatea în comisia militară a Finlăndei și urmărește reorganizarea armatei acestui stat. Diplomacia britanică înțelege „Izvestia” vrea să încheie o înțelegere între Polonia și Finlanda și între Suedia, Polonia și Finlanda.

O nouă fabrică de material de războli în Polonia

VARSOVIA. — Stabilimentele cehoslovace de material de războli, Skoda, care după războli au fuzionat cu fabrica de automobile Laurent Clement și Hispano Suiza, începând producția la masă a automobilelor, vor strămuta o parte din instalăriile lor în Polonia, în vedere de a cucerii noi teritoriuri.

În timpul din urmă stabilimentele au cumpărat terenuri în apropiere de Radom pentru instalarea unei fabrici de motoare, de automobile și de aeroplane. În afară de capitalul stabilimentelor Skoda, a căror participare se limitează la 48 la sută din capitalul social, care se urcă la 6.28 milioane zloti, va mai participa și capitalul polonez la această întreprindere.

— FRIT HONIG turnatorie de clopoțe Arad, str. Barbu 10-12. Vizitatorii Târgului de Mostre sunt suprinși de pavilionul Honig, în care sunt două clopoțe, unul pt. biserică Minorită din Arad, iar celălalt pt. biserică unită din Comănești, primul de 1300 kgr. al doilea 600 kgr. Fabrica este fondată în anul 1840. Prima fabrică în România în acest sens. Sfîrșitul acestor fabrici cauță cu totă străduință, ca această fabrică nu să mai ia noi și în străinătate, să fie prima fabrică, care azi lucrează cu cantitate de 100 q. A furnizat catedralei „Math” din Cluj, catedralei din Oradea-Mare, bisericile rom. cat. din Guttenbrunn, din Peica și biserici reformate din Salonta Mare, etc. (1595)

— Teorii sportive.

Răspuns unui spectator „laic”...

Dela capul locului mi declar foarte încreditor în publicul nostru cetitor

Architect diplomat T. CIOBAN

construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1541)

Biroul: Strada Românilor Nr. 7.

Manometri și tot felul de aparate pt. măsurare pregătește și primește reparării mecanicul

Gáspár Arad, Str. Horia (f. Széchenyi u.) Nr. 1. :: Aparatele trimise pt. reparare provăzute cu verificarea Statului în cel mai scurt timp se înapoiază. (1402)

Telefon Nr. 315. Telefon Nr. 315.

Fabrică de mobile L. BRUCKNER

Vizitați! Vizitați! Croitoria și postăvaria tinerimii elegante

N. ARITON, Str. Bucur Nr. 14.

Confectionează cu multă eleganță costume civile, militare, precum și taioururi pentru dame, croială ireproșabilă posedând în permanență stofe engleze și franceze cu **prețuri ce desfășoară** orice concurență. (1477)

Încercăți spre a vă convinge !!

Depozit de mărfuri din Transilvania și Bacica!

Reich B. Carol Fiul și Comp.

Arad, Bulev. Regina Maria No. 15. Telefon interurban: 649. :: Telegram-adresa: FABRICA DE FUNII REICH.

Confectionează: Marfă de funii pentru gospodării, afoare ecclise, mreje, mreje intermediere pt. tenis, cureau din căneră pt. mașini, funii pt. pluie. — **Depozitate**: Perdele, pânză pentru mușamale, poneve netede și virgătă și pânzături impregnate contra plouei, și pânzături pt. matrăne, saci pt. cereale și pânză de iută, pumpe de incendiu, fururi și alte obiecte confectionate din in și iută. (1513)

Tășătorie de păr de cal.

Fierare lucrează în interesul său propriu, dacă cu ocazia Târgului de Mostre nu uită a cerceta

„Bazarul de concurență a Teatrului”

(Piață Avram Iancu), unde pe prețurile cele mai moderate vi-se dă ocazia a cumpăra. Secție separată de jucării. Asortiment bogat. Ciorapi, reticule, cămași, cravate, obiecte de suvenir etc. etc. Căruioare pt. copii foarte eftine. (1549)

VICTOR PANKER IUN.

Iacătuș de arte și de construcții Arad, Str. Consistoriului (Bathyányi utca) No. 26.

Pregătește: Din fier bătut coridori, treptă (scără), balcoane și grădă de mormănt. Tot felul de **cuptoare** (sobe) de fier, cuptoare pentru cofetări.

Primește: Pregătirea construcțiilor de fier, acoperis de fier, precum și schelete pt. fereștri broșurate cu figură din fier (1561)

Dacă vă dăm cumpăra BUNI și EFTINI vizități recunoscătoră **SZÜCS** în Arad, vis-a-vis cu gara tramvialului Podgoria. — Camăși bărbătesc din zefir, în diferite culori, cu cravate dela 230 Lei până la cele mai bune calități, pantaloni bărbătesc dela 85 Lei, ciorapi femeieschi 33 Lei, flor dela 65 Lei, voală dela 95 Lei în sus, ciorapi de mătăsă în diferite culori 195 Lei. (1527)

Dăți atenție firmei

Architectilor și celor care clădesc!

Vizitati la Târgul de mostre în pavilionul de pe locul de joc a Liceului, **fereastra patentă Czeiler**, care este cea mai perfectă fereastra a timpului de azi. (1583)

Fabrică de tâmplarie

Czeiler și Szathmáry :: Arad.

CONVOCARE

„PRUNA” Societate Anonimă pentru prelucrarea și valorizarea poamelor își va ține în ziua de 25 August 1925 la orele 11 a. m.

adunarea generală extraordinară

în localul societății anonime: „Banca Asociată” din Arad, (Bulev. Regina Maria No. 21) la care dñi actionari prin prezență convocați sunt invitați

Obiecte:
1. Alegerea a 2 actionari pentru verificarea procesului verbal.

2. Aprobarea bilanțului și a contului de pierdere și profit pe 1923. Raportul direcționiei și al comitetului de supraveghere.

3. Examinarea eventualelor propunerii intrate conform §-ului 18 din statute.

Arad, la 3 August 1925. (1588) **DIRECȚIUNEA**

19. S. Actionarii, care doresc a-și exercita dreptul de vot înaintea de adunarea generală sunt obligați a depune la casa societății acțiile proprii și cele ale plenipotențiarului împreună cu cupoanele neridicate, sau intrucât acțiile și cupoanele lor ar fi elocate la alte institute, a depune certificatul de clocare.

România Comitetul Școlar Județean Arad. No. 1216/1925. (1596)

Publicații.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 Septembrie a. c. ora 10 a. m. se va ține o nouă licitație publică cu termen scurt, în localul Prefecturii Județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare și reparării a edificiului școlar din comunele Pecica-Maghiară, Zărand, Vârșandul-Vechiu, Ghiliuța, Nădlac și Conop.

In baza devizelor verificate din partea Serviciului de Poduri și șosele, spesele de reparare sunt: la Pecica-Maghiară 450.000 Lei, la Zărand 97.000 Lei, la Vârșandul-Vechiu 220.000 Lei, la Ghiliuța 27.060 Lei, la Nădlac 205.000 Lei și la Conop 60.000 Lei.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabiliță publică (art. 72-83) și cu condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe care concurenții le vor înainta comitetului școlar județean.

Dni concurenți vor depune odată cu oferta și o garanție de 6% la valoarea lucrărilor în numerar sau în efecte garantate de stat.

Devizele, planurile relative la aceste lucrări se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean la Prefectura Județului și la Comitatele școlare rurale respective, în zilele de lucru între orele 10-12 din zi.

Arad, la 4 August 1925.

Președinte, Prefect, Inspector General Administrativ: (ss) I. Georgescu.

Secretar: (ss) V. Spătaru.

Banca de Credit din Transilvania S. A.

Arad :: Înainte: Prima Cassă de Păstrare din Arad :: Fondată 1840 (1585)

⋮ ⋮ ⋮

Execută tot felul de operațiuni bancare și comercial cu devize. Bancă autorizată de devize. Primește asemnări de bani, în țară și pt. străinătate. Acreditive. Cekuri vamale. Filiale: Brașov. :: Telegram adresa:

In decursul Târgului de Mostre

10% reducere de prețuri la toate articolele din depozit

DROGUERIA HANZU

Palatul Minoritilor. (1571)

Depunerile pe lângă cele mai favorabile condiții pe conturi curente și libere de depunere primește

Cassa Centrală de Păstrare din Arad Soc. P. A.

Bul. Reg. Maria 18 (Casa proprie). :: Bancă autorizată de devize.

In secția de schimb se află biroul de bilete a Soc. Internaționale Wagon-Lits.

Birou de bilete CFR. și de bilete pe căile ferate străine.

Inserții se primesc

la Administrația ziarului.

Prăvălie de mobile!
Mobile pe prețuri moderate, sau pe rate avansatoare se capătă la CAROL GARAI Arad, lângă cine-ma Urania, Str. Gh. Lazar S. (1242)

Răspândiți Tribuna Nouă!

Ca prețurile cele mai ieftine se poate cumpăra la firma **STEFAN MARKI** mode de dame și de bărbați, pânzuri și articole de mirese și măruntușuri Arad, Str. Metianu (Forrai) 2b. Pânză, stofe, voaluri, zephire, ciorapi de dame și bărbați precum și tot felul de măruntușuri, mare assortiment în articole de mirese și plăpume, în tot felul de culori și monstre. — Prețuri eftine și serviciul prompt.